

PALIJATIVA NIJE KRAJ, VEĆ POČETAK: ZAVRŠNA KONFERENCIJA PROJEKTA PALI-CARE OKUPILA VIŠE OD 100 STRUČNJAKA

U ozračju zajedništva, stručnosti i topline, u **petak 27. veljače 2026. godine u Terme Sveti Martin održana je završna konferencija projekta „Jačanje cjelovite palijativne skrbi u prekograničnim regijama Hrvatske i Slovenije – PALI-CARE“**, sufinanciranog iz Interreg Slovenija–Hrvatska programa Europskog fonda za regionalni razvoj.

Konferencija je okupila više od 100 uzvanika iz Hrvatske i Slovenije – predstavnike ministarstava, zdravstvenih i socijalnih ustanova, akademske zajednice, udruga i vjerskih institucija – potvrdivši koliko je tema palijativne skrbi važna i duboko ljudska.

Konferenciju je otvorila voditeljica projekta **dr. Selma Pernar iz vodećeg partnera Županijska bolnica Čakovec**, pozdravivši sve prisutne te predstavivši svrhu, ciljeve i trajanje projekta, kao i projektne partnere i najvažnije ostvarene rezultate. Istaknula je kako je projekt tijekom dvije godine trajanja značajno pridonio jačanju kapaciteta stručnjaka i povezivanju institucija u prekograničnom području.

U ime domaćina sudionicima se obratio ravnatelj bolnice, **g. Nikola Hren**, naglasivši važnost sustavnog razvoja palijativne skrbi te zahvalivši partnerima na predanom radu i suradnji.

Uzvanicima se potom obratila i **gđa Ivana Portolan Pajić ravnateljica Uprave za zdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske**, istaknuvši kako je u Hrvatskoj u izradi Nacionalni plan palijativne skrbi. Posebno je naglasila da je za program palijativne skrbi osigurano 5,5 milijuna švicarskih franaka u sklopu Švicarsko-hrvatskog programa suradnje, čime su osigurani preduvjeti za poboljšanje koordinacije i integracije svih razina palijativne skrbi te unaprjeđenje kvalitete skrbi na nacionalnoj razini, s naglaskom na pružanje odgovarajuće skrbi u kućnom okruženju. „*Time unapređujemo sustav koji u središte stavlja čovjeka i njegovo dostojanstvo*“, naglasila je Portolan Pajić.

Detaljniji prikaz projektnih aktivnosti predstavile su članice projektnog tima – **gđa Renata Bermanec iz Dom zdravlja Čakovec i gđa Tadeja Gotar iz Slovensko društvo Hospic**. Posebno su izdvojile izradu online modula o palijativnoj skrbi, namijenjenih jačanju kompetencija zdravstvenih i socijalnih djelatnika, koji će trajno ostati dostupni na mrežnim stranicama projekta. Tijekom provedbe projekta partneri su sudjelovali u zajedničkim edukacijama, razmjenama iskustava te studijskom posjetu Grazu, gdje su u Sveučilišnoj bolnici upoznali organizaciju palijativne skrbi u Austriji. Ovakva iskustva dodatno su osnažila prekograničnu suradnju i otvorila prostor za primjenu dobrih praksi u lokalnim sredinama. „*Suradnja i*

dijeljenje mudrosti među kolegama iz različitih zemalja pokazali su da suosjećanje ne poznaje granice“, istaknula je Bermanec.

Na konferenciji su sudjelovali brojni zdravstveni, obrazovni i institucionalni predstavnici iz Hrvatske i Slovenije, među njima: **Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, Ministarstvo za zdravje Republike Slovenije, Ministarstvo branitelja Republike Hrvatske, Županijska bolnica Čakovec, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Dom zdravlja Čakovec, Slovensko društvo Hospic, Međimurska županija, Dom za starije i nemoćne Mesmar, Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA, Medicinski fakultet Ljubljana, Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, Udruga Pomoć neizlječivima, Dom zdravlja Varaždinske županije, Hrvatski zavod za socijalni rad, Specijalna bolnica za plućne bolesti Zagreb, Dom zdravlja Sisačko-moslavačke županije, Klinički bolnički centar Sveti Duh Zagreb, Ljekarna Čakovec, Dom zdravlja Zagreb – Istok, Opća bolnica Varaždin, Herz-Jesu Krankenhaus iz Beča, Udruga Pomoć umirućima, Sveučilište Sjever, Medicinski fakultet u Rijeci, Dom zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije, Obiteljski centar Čakovec, Županijska liga protiv raka Čakovec, kao i velečasnik Ivan Muđar, dušebrižnik Županijske bolnice Čakovec.**

Ovaj respektabilan broj institucija pokazuje snagu interdisciplinarnog i prekograničnog djelovanja koje stoji iza ideje palijativne skrbi – sustava koji povezuje liječnike, medicinske sestre, socijalne radnike, psihologe, svećenike, volontere i obitelji.

Posebnu toplinu događaju dali su glazbeni nastupi – **Nikol Kutnjak**, pobjednica The Voice Kids Hrvatska2026., **Pia Glavaš**, učenica Umjetničke škole Miroslav Magdalenić, bariton **Dominik Padarić** uz pratnju **prof. Nikole Mutvara** te slovenska autorica i pjesnikinja **Mateja Vrhovec Mestnik**.

Završna konferencija nije bila samo formalno zatvaranje jednog projekta. Bila je to potvrda da palijativna skrb nije kraj puta – ona je početak jednog drugačijeg, dostojanstvenog i podržanog života u trenucima kada je to najpotrebnije. Palijativa ne znači odustajanje. Ona znači brigu, prisutnost, olakšavanje boli, podršku obitelji i očuvanje dostojanstva. Ona znači da nitko ne ostaje sam.

Projekt PALI-CARE pokazao je kako suradnja ne poznaje granice kada je u središtu čovjek. Ulaganjem u znanje, povezivanje i razumijevanje, stvoreni su čvrsti temelji za daljnji razvoj sustava palijativne skrbi u Hrvatskoj i Sloveniji – sustava koji stavlja čovjeka, njegovu obitelj i kvalitetu života u središte zdravstvene i društvene skrbi.

Projekt PALI-CARE provodio se od 1. 3. 2024. do 28. 2. 2026. u partnerstvu Županijske bolnice Čakovec, Doma zdravlja Čakovec, Slovenskog društva Hospic i Splošne bolnišnice Murska Sobota. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 860.074,08 eura, od čega je 688.059,26 eura sufinancirano iz Europskog fonda za regionalni razvoj kroz program Interreg Slovenija–Hrvatska. Više informacija o projektu dostupno je na službenoj web stranici programa Interreg Slovenija–Hrvatska: www.si-hr.eu/2127/pali-care/

PALIATIVA NI KONEC, TEMVEČ ZAČETEK: ZAKLJUČNA KONFERENCA PROJEKTA PALI-CARE ZDRUŽILA VEČ KOT 100 STROKOVNJAKOV

V ozračju povezanosti, strokovnosti in topline je v **petek, 27. februarja 2026, v Termah Sveti Martin** potekala zaključna konferenca projekta »Krepitev celostne paliativne oskrbe v čezmejnih regijah Hrvaške in Slovenije – PALI-CARE«, sofinanciranega iz programa Interreg Slovenija–Hrvaška Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Konferenca je združila več kot 100 udeležencev iz Hrvaške in Slovenije – predstavnike ministrstev, zdravstvenih in socialnih ustanov, akademske skupnosti, društev ter verskih institucij – in potrdila, kako pomembna in globoko človeška je tema paliativne oskrbe.

Konferenco je odprla vodja projekta **dr. Selma Pernar iz vodilnega partnerja Županijske bolnišnice Čakovec**, ki je pozdravila vse prisotne ter predstavila namen, cilje in trajanje projekta, projektne partnerje in najpomembnejše dosežene rezultate. Poudarila je, da je projekt v dveh letih trajanja pomembno prispeval h krepitvi zmogljivosti strokovnjakov in povezovanju institucij na čezmejnem območju. V imenu gostitelja je udeležence nagovoril direktor bolnišnice, **g. Nikola Hren**, ki je izpostavil pomen sistematičnega razvoja paliativne oskrbe ter se partnerjem zahvalil za predano delo in sodelovanje.

Navzoče je nagovorila tudi **ga. Ivana Portolan Pajić, direktorica Uprave za zdravstveno varstvo Ministrstva za zdravje Republike Hrvaške**, ki je poudarila, da je na Hrvaškem v pripravi Nacionalni načrt paliativne oskrbe. Posebej je izpostavila, da je za program paliativne oskrbe zagotovljenih 5,5 milijona švicarskih frankov v okviru Švicarsko-hrvaškega programa sodelovanja, s čimer so zagotovljeni pogoji za izboljšanje koordinacije in integracije vseh ravni paliativne oskrbe ter za dvig kakovosti oskrbe na nacionalni ravni, s poudarkom na zagotavljanju ustrezne oskrbe v domačem okolju. »*S tem nadgrajujemo sistem, ki v središče postavlja človeka in njegovo dostojanstvo,*« je poudarila Portolan Pajić.

Podrobnejšo predstavitev projektnih aktivnosti sta podali članici projektne ekipe – **ga. Renata Bermanec iz Zdravstvenega doma Čakovec in ga. Tadeja Gotar iz Slovenskega društva Hospic**. Posebej sta izpostavili pripravo spletnih modulov o paliativni oskrbi, namenjenih krepitvi kompetenc zdravstvenih in socialnih delavcev, ki bodo trajno dostopni na spletnih straneh projekta. Med izvajanjem projekta so partnerji sodelovali na skupnih izobraževanjih, izmenjavah izkušenj ter na študijskem obisku v Gradcu, kjer so se v Univerzitetni bolnišnici seznanili z organizacijo paliativne oskrbe v Avstriji. Takšne izkušnje so dodatno okrepile

čezmejno sodelovanje in odprle prostor za prenos dobrih praks v lokalna okolja. »Sodelovanje in deljenje modrosti med kolegi iz različnih držav sta pokazala, da sočutje ne pozna meja,« je poudarila Bermanec.

Na konferenci so sodelovali številni predstavniki zdravstvenih, izobraževalnih in institucionalnih ustanov iz Hrvaške in Slovenije, med njimi: **Ministrstvo za zdravje Republike Hrvaške, Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije, Ministrstvo za hrvaške branitelje Republike Hrvaške, Županijska bolnišnica Čakovec, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Zdravstveni dom Čakovec, Slovensko društvo Hospic, Medžimurska županija, Dom za starejše in nemočne Mesmar, Javna ustanova za razvoj Medžimurske županije REDEA, Medicinska fakulteta Ljubljana, Zavod za nujno medicino Medžimurske županije, Zavod za javno zdravje Medžimurske županije, Društvo Pomoč neozdravljivim, Zdravstveni dom Varaždinske županije, Hrvaški zavod za socialno delo, Specialna bolnišnica za pljučne bolezni Zagreb, Zdravstveni dom Sisaško-moslavške županije, Klinični bolnišnični center Sveti Duh Zagreb, Lekarna Čakovec, Zdravstveni dom Zagreb – Vzhod, Splošna bolnišnica Varaždin, Herz-Jesu Krankenhaus z Dunaja, Društvo Pomoč umirajočim, Univerza Sever, Medicinska fakulteta na Reki, Zdravstveni dom Bjelovarsko-bilogorske županije, Družinski center Čakovec, Županijska liga proti raku Čakovec ter velečasni Ivan Munđar, bolnišnični duhovnik Županijske bolnišnice Čakovec.**

To spoštovanja vredno število institucij kaže moč interdisciplinarnega in čezmejnega delovanja, ki stoji za idejo paliativne oskrbe – sistema, ki povezuje zdravnike, medicinske sestre, socialne delavce, psihologe, duhovnike, prostovoljce in družine.

Posebno toplino dogodku so dali glasbeni nastopi – **Nikol Kutnjak**, zmagovalka The Voice Kids Hrvaška 2026, **Pia Glavaš**, učenka Umetniške šole Miroslav Magdalenić, baritonist **Dominik Padarić** ob spremljavi prof. **Nikole Mutvara** ter slovenska avtorica in pesnica **Mateja Vrhovec Mestnik**.

Zaključna konferenca ni bila le formalni zaključek projekta. Bila je potrditev, da paliativna oskrba ni konec poti – temveč začetek drugačnega, dostojanstvenega in podprtega življenja v trenutkih, ko je to najbolj potrebno. Paliativa ne pomeni odpovedi. Pomeni skrb, prisotnost, lajšanje bolečin, podporo družini in ohranjanje dostojanstva. Pomeni, da nihče ne ostane sam.

Projekt PALI-CARE je pokazal, da sodelovanje ne pozna meja, kadar je v središču človek. Z vlaganjem v znanje, povezovanje in razumevanje so bili postavljeni trdni temelji za nadaljnji razvoj sistema paliativne oskrbe na Hrvaškem in v Sloveniji – sistema, ki postavlja človeka, njegovo družino in kakovost življenja v središče zdravstvene in družbene skrbi.

Projekt PALI-CARE se je izvajal od 1. 3. 2024 do 28. 2. 2026 v partnerstvu Županijske bolnišnice Čakovec, Zdravstvenega doma Čakovec, Slovenskega društva Hospic in Splošne bolnišnice Murska Sobota. Skupna vrednost projekta je znašala 860.074,08 evra, od tega je bilo 688.059,26 evra sofinanciranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru programa Interreg Slovenija–Hrvaška. Več informacij o projektu je na voljo na uradni spletni strani programa Interreg Slovenija–Hrvaška: www.si-hr.eu/2127/pali-care/